

[Hans Thyge Jacobsen.]

disse forskellige Tillæg nu bliver pristalsreguleret, hvad de jo ikke var efter Ministerens oprindelige Forslag, saa altsaa ogsaa paa dette Punkt staar vi overfor en betydelig Forringelse — det gælder baade det egentlige Invalidetillæg efter § 40, 1ste Stykke, og det gælder ogsaa alle de andre Tillæg, bl. a. Hjælpeledstillæg efter Stykke 2, Forsørgertillæg efter Stykke 4, og det gælder ogsaa Blindetillæget efter Lovforslagets § 62. Nu er det ikke, fordi jeg har noget at indvende mod selve den Pristalsregulering, der finder Sted her. Ingenlunde; jeg finder, at det er baade retfærdigt og sagligt gavnligt, at dette Princip nu indføres i denne Lovgivning, men jeg fremhæver dette til Belysning af den Paastand, jeg her fremsætter: at man ved de Ændringer, man nu har indføjet i det oprindelige Forslag, stiller Invalididentnydere paa Landet ikke ubetydeligt ringere, end Tilfældet vilde have været efter det oprindelige Forslag, og at man i Forhold til gældende Lov stiller dem betydeligt ringere, saa betydeligt, at jeg maa fastholde, at det nærmer sig til det urimelige.

Vi har paa dette Punkt haft store Betæneligheder at overvinde fra første Færd. Jeg erindrer om, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, som var mit Partis Ordfører ved Socialreformens allérførste Behandling i Januar Maaned 1930, udtalte sig herom. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere hans Ord fra den Gang — de staar i Folketingstidende for 1929—30 Sp. 4155. Det ærede Medlem udtalte dér:

„Jeg vil dernæst gerne sige, at man ogsaa efter min Opfattelse maa rejse det principielle Spørgsmaal, om det er rigtigt, saaledes som Lovforslaget har gjort det, at slaa Aldersrentenyderne og Invalididentnyderne sammen. Dette er et Spørgsmaal, som det er meget vanskeligt at tage Stilling til; men jeg for mit Vedkommende vil gerne fremhæve den Betragtning, at medens man om de gamle dog kan sige, at de har levet deres Liv raske, indstillet paa, at de skulde blive gamle — og derfor har man det Krav paa dem, at de søger at indrette sig saaledes, at de kan klare i hvert Fald noget af deres Alderdom —, saa er det for Invalidernes Vedkommende — jeg tænker f. Eks. paa en Mand, der bliver Invalid i en ung Alder, bliver blind i Tyveaarsalderen, bliver lam i Femogtyveaarsalderen, eller hvad man nu vil tænke sig — en langt haardere Skæbne, der rammer dem end den, der rammer de gamle.“

Ud fra dette Synspunkt har vi da, under de Overvejelser, som vi nu i fire Aar har kunnet anstille indenfor vort Parti med Hensyn til dette Lovforslag, Gang paa Gang maattet nære Betænelighed ved at slaa Invalididentnydere og Aldersrentenydere sammen, thi naar dette skulde ske, maatte der finde en betydelig Nedsættelse Sted af Invalididenten paa Landet og i Købstæderne. Naar vi alligevel er gaaet med til dette, er det, fordi vi vilde respektere Hovedhensynet, det, som den højtærede Socialminister førte saa stærkt frem: at det maa være en stor Vinding for hele denne Lovgivning, at den bliver systematiseret, saaledes at altsaa Satserne bliver de samme for disse to Grupper af forsikrede. Men vi har dog ingen Sinde tænkt os, at der ved Ændringsforslag skulde kunne ske yderligere Indskrænkninger af Invalididenten paa Landet end den, som var foreslaaet af den højtærede Minister i det oprindelige Forslag, og kunde vi have øvet Indflydelse paa dette Lovforslags endelige Udformning, saa var denne vor Indflydelse sat ind paa at fremme en Bevægelse i stik modsat Retning.

Det er jo lige haardt nok, at mens Invalididenten indtil Aar 1927 var 800 Kr. overalt, altsaa ogsaa for Invalididentnydere paa Landet, saa bliver den efter 1. Oktober 1933 mindre end det halve, nemlig 390 Kr., og i denne Forbindelse maa man erindre, at disse Invalididentnydere paa Landet har maattet betale nøjagtigt det samme Præmiebeløb som de i København. Man betaler hele Landet over nøjagtigt det samme Præmiebeløb, men naar saa de indbetalte Præmier skal fordeles som Invalidident, ja, saa bliver den største Part her i København, Invalididentnyderne paa Landet og i Købstæderne faar den mindste Part. Ret meget med Forsikring har dette Forhold ikke at gøre, og jeg skulde meget ønske, at man naaede frem til den Dag, da man kunde faa en Graduering ogsaa for Præmiernes Vedkommende, saa at der kunde blive tilvejebragt fuld Retfærdighed paa dette Punkt.

Jeg har villet anføre dette, fordi det for det første er med stor Betænelighed, vi ser paa denne Udvikling, der stiller Invalididentnyderne paa Landet saa ringe, og fordi der ogsaa har været ført en voldsom Agitation paa dette Omraade. Det var den højtærede Undervisningsminister, der, da han i sin Tid var Ordfører for sit Parti paa Sociallovgivningens Omraade, erklærede, at man ved Nedsættelse af Invalididenten paa Landet stillede de stakkels Mennesker saadan, at de ikke kunde tillade sig at købe